

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 26 października 2009 r.

**Pan
Ryszard Grobelny
Prezydent Miasta Poznania**

LPO-410-25-01/09
P/09/092

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu skontrolowała Urząd Miasta Poznania (dalej Urząd), w zakresie kierowania osób do domów pomocy społecznej oraz finansowania ich pobytu w latach 2007–2009 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 16 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w kontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych uchybień.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają przedstawione niżej ustalenia i oceny cząstkowe.

1. Realizując zadania określone w art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej², zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, powiat grodzki Poznań prowadził cztery własne domy pomocy społecznej (DPS). Ponadto, z trzema innymi DPS działającymi na terenie powiatu grodzkiego, prowadzonymi przez zgromadzenia zakonne, Prezydent Miasta Poznania zawarł umowy o realizację zadań z zakresu pomocy społecznej polegających na zapewnieniu wsparcia: osobom w podeszłym wieku (DPS przy ul. Pokrzywno 1), dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (DPS przy ul. Św. Rocha 13) oraz osobom chorym przewlekle (DPS przy ul. Sielskiej 13). Według stanu na koniec I półrocza 2009 r. wymienione DPS dysponowały 728 miejscami. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że liczba osób oczekujących na umieszczenie w DPS wyniosła w okresie objętym kontrolą od 147 do 271, a czas oczekiwania wynosił od dwóch do 36 miesięcy.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 ze zm.

NIK pozytywnie ocenia stopień wykorzystania miejsc w DPS. W latach 2007–2008 oraz w I półroczu 2009 r. miejsca te były wykorzystane odpowiednio w 92,4%, 98,5% oraz 96,2%, przy czym niepełne ich wykorzystanie wynikało z przeprowadzanych prac remontowych, których celem było osiągnięcie wymaganego standardu usług.

Z ustaleń kontroli NIK wynika, że wszystkie siedem DPS działało w oparciu o ważne zezwolenia Wojewody Wielkopolskiego, przy czym w sześciu przypadkach były to zezwolenia na czas nieokreślony, a w jednym (DPS przy ul. Ugory 16/20) warunkowe, uzależnione od realizacji programu naprawczego.

2. W okresie objętym kontrolą zagadnienie funkcjonowania i finansowania DPS omówiono na 13 posiedzeniach komisji polityki społecznej i zdrowia Rady Miasta Poznania. Zagadnienie to przedstawiane było także w sprawozdaniach z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie (MOPR) za lata 2006–2008, gdzie w obiektywny sposób wskazywano na istniejące potrzeby i występujące problemy, w tym m. in. na brak wystarczającej liczby miejsc w DPS na terenie powiatu grodzkiego. W toku kontroli NIK ustalono, że dyrektor MOPR, stosownie do wymogu określonego w art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, składał Radzie Miasta Poznania coroczne sprawozdanie z działalności MOPR oraz przedstawiał „Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej”. Ponadto, z ustaleń kontroli wynika, że Rada Miasta Poznania nie opracowywała na podstawie złożonego Wykazu, lokalnych programów pomocy społecznej, o których mowa w art. 112 ust. 13 ustawy o pomocy społecznej.

3. Działania Miasta w zakresie polityki społecznej oparte zostały o przyjętą uchwałą Rady Miasta Poznania Nr XXXIII/262/IV/2003 z dnia 18 listopada 2003 r. „Miejską strategię polityki społecznej”. Co prawda dokument ten spełnia wymogi określone w art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, to jednak od dnia uchwalenia nie był aktualizowany. NIK przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia Przewodniczącego Rady Miasta Poznania, według których Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu podjął się opracowania raportu na temat stanu realizacji funkcjonującej dotychczas Strategii, który będzie stanowił podstawę do opracowania miejskiej strategii polityki społecznej na najbliższe 10 lat.

4. Z ustaleń kontroli NIK wynika, że Prezydent Miasta Poznania, stosownie do art. 60 ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, ogłaszał w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego dane dotyczące średniego kosztu utrzymania mieszkańca DPS. NIK zwraca jednak uwagę, że ogłoszenie o średnim koszcie utrzymania mieszkańca w 2009 r. ukazało się w Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, siedem dni po terminie określonym w powołanym wyżej przepisie. Według złożonych wyjaśnień o terminie publikacji decydowała redakcja Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego.

Zastrzeżenia NIK budzi sposób wyliczenia średniego kosztu utrzymania mieszkańca DPS w 2008 i 2009 roku. Przy jego ustalaniu Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu przyjął liczbę miejsc określoną w zezwoleniu na prowadzenie DPS, zamiast sumy, rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego. Było to niezgodne z definicją średniego kosztu utrzymania mieszkańca zawartą w art. 6 pkt 15 ustawy o pomocy społecznej.

W ocenie NIK opłata za pobyt w DPS przy ul. Ugory 18/20 (ogłoszona w 2009 r.), prowadzonym na podstawie zezwolenia warunkowego, została ustalona w sposób naruszający przepis art. 152 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej. Opłaty za pobyt w tym DPS nie należało bowiem podwyższać po dniu 31 grudnia 2007 r.

5. Z ustaleń kontroli wynika, że jeden pracownik socjalny przypadał w mieście (według stanu na koniec lat 2007 i 2008 r.), odpowiednio na 3.082 i na 2.815 mieszkańców. Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej wskaźnik ten powinien wynosić: 1 pracownik / 2.000 mieszkańców. Jednakże NIK zauważa, że zagadnienie niewystarczającego zatrudnienia pracowników socjalnych poruszane było w toku obrad LII sesji Rady Miasta Poznania w dniu 7 kwietnia 2009 r.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Ustalanie średniego kosztu utrzymania mieszkańca DPS zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o pomocy społecznej.

2. Kontynuowanie działań w kierunku zaktualizowania strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz opracowanie „Lokalnych programów pomocy społecznej”.

3. Podjęcie starań o dostosowanie liczby pracowników socjalnych do wymogów ustawy o pomocy społecznej.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.